

In mesopentecosten (homilia 10)

Λεοντίου πρεσβυτέρου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν μεσοπεντηκοστὴν καὶ εἰς τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλὸν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον ὑπὸ Ἡρώδου ἐν τῇ φυλακῇ ἀποκλεισθέντα

Τοῖς φιλοῦσι τὸν κύριον ἑορτῆς οὐ λείπει καιρός· ἤδη γὰρ καὶ σήμερον ἡμῶν ἑορταζόντων ἄγγελοι μὲν ἀγάλλονται, ἀρχάγγελοι δὲ σκιρτῶσιν, καὶ πᾶσαι αἱ οὐράναι δυνάμεις σὺν ἡμῖν ἑορτάζουσιν. Ἐορτάζομεν δὲ οὐχ ὅτι τῆς Αἰγυπτιακῆς δουλείας ἐλυτρώθημεν ὡς Ἰουδαίων παῖδες, ἀλλ' ὅτι τῆς πνευματικῆς εὐωχίας κατηξιώθημεν ὡς Σιών τέκνα. Ἐορτάζομεν οὐχ ὅτι τῆς πλινθοποιΐας ἀπηλλάγημεν, ἀλλ' ὅτι τῆς εὐλογίας ἀπολαύομεν. Ἐορτάζομεν οὐχ ὅτι ὁ φαραὼ βεβύθισται, ἀλλ' ὅτι ὁ διάβολος ἠφάνισται. Ἐορτάζομεν, ἵνα συντόμως εἶπω, οὐχ ὅτι Μωϋσῆς τὴν θάλασσαν ἔρρηξεν, ἀλλ' ὅτι ὁ δεσπότης Χριστὸς τὸ μεσότοιχον τῆς ἔχθρας κατέλυσεν, ὡς ἔστιν ἀκοῦσαι τοῦ μακαρίου Παύλου λέγοντος· Αὐτὸς γὰρ ἔστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας. Καὶ ποῖον μεσότοιχον φραγμοῦ ἔλυσεν ὁ δεσπότης Χριστός; Ποῖον; Ὅπερ ὁ Ἀδὰμ ὠκοδόμησε τῇ παρακοῇ ἐργάτην τῆς ἔχθρας τὸν γηφάγον δράκοντα μισθωσάμενος.

Τούτου γὰρ χάριν ἑορτάζομεν σήμερον, ὅτι ὁ μεσίτης Χριστὸς τὸν φραγμὸν τῆς ἔχθρας κατέλυσεν. Μέση γὰρ ἡ παροῦσα ἑορτὴ σήμερον. Μέση τίνος; Τῆς δεσποτικῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐλεύσεως. Ταύτην μηνύει, κάκεινης οὐ χωρίζεται· ταύτην κηρύσσει, κάκεινην ἀσπάζεται· ἐκείνην θεολογεῖ καὶ ταύτην κυριολεκτεῖ· ὁ γὰρ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν. Ὅντως τοῖς φιλοῦσι τὸν κύριον οὐ λείπει ἑορτῆς καιρός· πειθόμεθα γὰρ Παύλῳ τῷ λέγοντι· Ὡστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. Ζύμην δὲ πονηρίας καὶ κακίας οὐ τὴν ἀπὸ ἄλωνος καὶ σίτου καὶ ἀλεύρου πεπτομένην ὁ ἀπόστολος λέγει, ἀλλὰ τὴν ἀπὸ κακίας καὶ πονηρίας Ἰουδαϊκῆς προβαλλομένην, τὴν αἰεὶ ὀξίζουσαν ἐν ἀσεβείᾳ, τὴν ἀνάρτυτον καὶ ἀνωφελῆ ὡς τὸ ἄλας τῆς γνώσεως μὴ κεκτημένην. Ποία γὰρ ἑορτὴ Ἰουδαίων οὐ γέγονεν ἐκκοπή; Ποία δὲ αὐτῶν πανήγυρις οὐ γέγονεν αἵρεσις; Ποῖον δὲ αὐτῶν πάσχα οὐκ ὥρυξε δικαίοις χάσμα; Ἦκουες γὰρ ἀρτίως τῶν δύο εὐαγγελιστῶν Ἰωάννου καὶ Λουκᾶ, τῶν γνησίων συμφοιτητῶν, τῶν θεοσφίγκτων ἀδελφῶν, τῶν ὁμοπίστων φίλων, τῶν πνευματικῶν ῥητόρων, τῶν καλῶς μερισαμένων τὰ θεῖα λόγια. Ὁ γὰρ Λουκᾶς οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον ἀλλὰ καὶ τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων συνεγράψατο. Διὰ τί; Ἴνα ἡμεῖς μὲν φαιδρυνθῶμεν, Ἰουδαῖοι δὲ καταισχυρθῶσιν. Εἰ γὰρ καὶ τὸν κορυφαϊότατον τῶν ἀποστόλων Πέτρον, καθὼς ἀρτίως ἤκουες, εἰρκτῆ κατέκλεισαν, ἀλύσεισι δυοὶ καταδήσαντες καὶ τέτρασι τετραδίους στρατιωτῶν φυλάσσοντες, ἵνα μετὰ τὸ πάσχα δίκην μόσχου καταθύσαντες διασπαράξωσιν, ἀλλ' ὅμως ὁ ἑαυτὸν ἐγειρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸς, ὁ ὡς ἀγράμματος παρ' αὐτῶν σήμερον ὄνειδιζόμενος, καὶ τὸν Πέτρον ἐκ τῆς φυλακῆς παραδόξως ἠλευθέρωσεν, ἵνα γνῶσιν οἱ παρδάλοιοι θῆρες ὅτι ματαιοπονοῦντες κενοὶ τῆς ἐλπίδος εὐρέθησαν.

Οὔτε γὰρ τὸν δεσπότην Χριστὸν τάφῳ κατακλείσαντες, καὶ τὴν στρατιωτικὴν κουστωδιάν παρακαθίσαντες, καὶ λίθον μέγαν τῷ μνημείῳ ἐπικυλίσαντες, καὶ σφραγίδα ἔντεχνον κολάψαντες, ἠδυνήθησαν αὐτὸν κρατῆσαι, εἰ μὴ ὅσον αὐτὸς βουληθεῖς

συνεχώρησεν αὐτοῖς· οὔτε τὸν δοῦλον αὐτοῦ Πέτρον ἐν τῇ φυλακῇ κατακλείσαντες, καὶ πανταχόθεν συνδήσαντες, καὶ στρατιώτας ἐπιμελῶς φυλάττειν ὀρίσαντες, ὡς βάρβαρον τὸν ἀλιέα φρίττοντες, ἠδυνήθησαν ἐγκρατεῖς γενέσθαι τοῦ σπουδαζομένου, αἰεὶ αἰσχύνην ἀντὶ δόξης κληρονομήσαντες, οὓς καὶ ὄνειδίζων ὁ προφήτης Ἡσαΐας ἔλεγεν· Κύριε, ἰσχυρὸς σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἤδειςαν, γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν. Ὅντως γὰρ αἰσχύνῃς ἀνάμεστον, τὸ Ἡρώδην τὸν βασιλέα, δεσμά τε καὶ κλεῖθρα καὶ φύλακας, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς καὶ φαρισαίους καὶ ὅλον τὸ τῶν Ἰουδαίων συνάθροισμα, ἓνα μαθητὴν τοῦ κυρίου μὴ δυνηθῆναι φυλάξαι, ἰδιώτην, ἄπορον, ἰχθύων συνόμιλον. Τί ἐροῦσι πρὸς ταῦτα Ἰουδαίων παῖδες, οἱ καὶ ἀρτίως ἀπηρυθριασμένῳ προσώπῳ καὶ στόματι τολμήσαντες εἰπεῖν πρὸς τὸν κύριον· Δαιμόνιον ἔχεις, τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; Δαιμόνιον ἔχειν λέγετε, ὡς Ἰουδαῖοι, ὃν οὔτε ἰδεῖν ὑπομένει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ διάβολος; Ὑπὸ τίνος ἀοράτως μαστιζόμενος ὁ λεγεὼν καὶ φέρειν μηκέτι δυνάμενος ἀναφανδὸν ἐβόησε τὴν ἀλήθειαν λέγων· Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ; Ἥλθες πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; Ὁ δαίμων πυρακτούμενος ἀπολογεῖται, καὶ ὑμεῖς εὐεργετούμενοι δαιμονιώντα τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν προσφωνεῖτε; Τίνι εἶπεν ὁ λεγεὼν τῶν δαιμόνων· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων εἰσελθεῖν, Σολομώντι τῷ τὰ Ἱεροσόλυμα κτίσαντι ἢ τῷ δεσπότη Χριστῷ τῷ τὰ σύμπαντα ἐν τῇ χειρὶ βαστάζοντι; Ἄλλ' ἐροῦσιν εὐθέως οἱ φιλοδαίμονες Ἰουδαῖοι· Τί οὖν; Σολομῶν οὐκ ἐδεσπότευσεν τῶν δαιμόνων; Οὐχὶ πάντας ὑφ' ἐν ὧς ἓνα συνέκλεισεν; Οὐχὶ Ἰουδαῖοι οὐκ ἐδεσπότευσαν τούτους ἐπέδησεν; Οὐχὶ ἄχρι τῆς σήμερον τοῦτον δεδοίκασιν; Ἄλλ' ὡς Ἰουδαῖοι πεταλοράπται, μαγγανοδαίμονες, μάτην ταῦτα προβάλλεσθε· μόνος γὰρ ὁ δεσπότης Χριστὸς κραταιῶς τὸν ἰσχυρὸν ἔδησε καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διήρπασεν. Σολομῶν γὰρ οὐ μόνον οὐκ ἐδεσπότευσεν τῶν δαιμόνων βασιλικῶς, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐδεσποτεύθη πρὸς τῷ τέλει διαφθαρεῖς. Ἀγαπήσας γὰρ τὸν τῆς πολυγαμίας ἔρωτα τῆ τοῦ διαβόλου μαστροπότητι δελεασθεῖς, καὶ εἰς ἀγέλην γυναικῶν ἀλλοφύλων ὡς ἵππος θηλυμανῆς ἐπιχρεμετίσας, ἐρρύπωσε τὸν τῆς θεογνωσίας θάλαμον. Καταλιπὼν γὰρ τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, ὃ καὶ τὸν ναὸν ἐδείματο, εἰδώλοις σπήλαια κατεσκεύαζεν. Πῶς οὖν δαιμόνων δεσπότης ὁ τῶν δαιμόνων δοῦλος; Ὡς τῆς Ἰουδαϊκῆς κακίας, ὡς τῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ μακροθυμίας. Ὅνειδίζόμενος παρακαλεῖ, λοιδορούμενος προσίεται, ραπιζόμενος ἐλευθεροῖ, σταυρούμενος ὑπὲρ τῶν σταυρούμενων προσεύχεται, τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλὸν ὄμματοῖ, καὶ ὡς ἀμαρτωλὸς διαβάλλεται. Ἥ γὰρ οὐκ ἴστε ἄσυλον τὴν μνήμην φέροντες, ὅτιπερ Ἰουδαίων παῖδες οἱ ψυχικῶς τυφλώττοντες πρὸς τὸν σωματικῶς ἀναβλέψαντα ἐβῶν λέγοντες τῇ προτεραίᾳ· Δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλὸς ἐστίν; Ὡς Ἰουδαϊκῶν ἀθυρῶτων χειλέων. Ἀμαρτωλὸς ὁ Χριστός; Καὶ πῶς ἀμαρτωλὸς ὁ ἀμαρτίας ἀφαιρούμενος; Πότε δοῦλος δοῦλον ἐλευθεροῖ; Πότε ὑπεύθυνος ὑπεύθυνον λυτροῦται; Πότε χρεώστης χρεώστου τὸ χειρόγραφον διαρρήσει; Ἐλεύθερος δοῦλον ἐλευθεροῖ· μὴ γὰρ δοῦλος δοῦλον; Ἀνεύθυνος κατάδικον λυτροῦται· μὴ γὰρ κατάδικος κατάδικον; Εὐπόρος χρεωφειλέτου τὸ χειρόγραφον διαρρήσει· μὴ γὰρ δέσμιος δέσμιον λύει; Τί δὲ καὶ ἐθεάσασθε τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀμαρτωλοποιὸν δεῖγμα; Τὴν τοῦ ὕδατος εἰς οἶνον μεταβολὴν; Τοῦτο θεότητος κέλευσμα, οὐχὶ δὲ ἀμαρτίας ἔρευγμα. Ἀλλὰ τὴν ἐκ νεκρῶν τοῦ Λαζάρου κλήσιν; Καὶ τοῦτο ὡς ζωοποιὸς ἠυθένησεν, οὐχὶ δὲ ὡς ἀμαρτωλὸς ἐβαττολόγησεν. Ἡμῶν δὲ σιωπησάντων, ὡς Ἰουδαῖοι, λάβετε τῆς πλάνης ὑμῶν ὁδηγὸν αὐτὸν τὸν τυφλόν. Μὴ αἰσχυνθῆτε ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ ὀδηγηθῆναι· οὐ γὰρ εἰς βόθυνον ὑμᾶς ῥίπτει, ἀλλ' ἐπὶ πέτραν ἴστησιν· ἔχει γὰρ λάμπουσαν, ἄσβεστον τὴν λαμπάδα τῆς

πίστεως. Τί οὖν ὁ τυφλὸς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους; Οὐκ ἠκούσθη φησὶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς ἐκ γεννητῆς τυφλοῦ. Ὡ τῶν παραδόξων πραγμάτων. Ὁ ἀγράμματος τῶν νομικῶν διδάσκαλος γίνεται λέγων πρὸς αὐτοὺς πεπαρρησιασμένη γλώσση· Μάτην τῷ νόμῳ ἐπαναπαύεσθε. Οὐ λέγετε τὸν Ἀβραὰμ δίκαιον καὶ Μωσέα καὶ Ἥλιαν καὶ Ἐλισσαῖον καὶ πάντας τοὺς προφήτας δικαίους, τὸν δὲ Χριστὸν ἀμαρτωλόν; Τίς τῶν παρ' ὑμῖν δικαίων ἐκ γεννητῆς τυφλὸν ὠμμάτωσεν; Εἰ δὲ ἐκείνων οὐδεὶς ἴσχυσε τοῦτο ποιῆσαι, ὁ δὲ ἀμαρτωλὸς φημιζόμενος πάντας ἐκείνους ὑπερηκόντισεν, φθόνῳ τὸ ἐπ' ἐμοὶ θαῦμα καλύψαι βούλεσθε; Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τυφλόν· Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Τοὺς προφήτας ὑβρίζεις, ὑποβολιμαίε τυφλέ; Ἥλιος ὁ προφήτης νεκρὸν οὐκ ἀνέστησεν; Ἐλισσαῖος ὁμοίως τὰ ὅμοια αὐτοῦ οὐ διεπράξατο; Μωσῆς, ὁ μέγιστος προφήτης, τὴν πλωτὴν θάλασσαν ἤπειρον οὐκ ἐποίησεν; Οὐρανόθεν οὐκ ἐθήλασε μάννα; Πέτρας ἀγόνου λαγόνας οὐκ ἤνοιξεν; Τὴν θάλασσαν ἐμέσαι ὀρτυγομήτραν οὐ παρεσκεύασεν; Παῦσαι τοίνυν, τυφλέ, παῦσαι· οὐ μείζω ταῦτα τῆς σῆς πεφαντασμένης ἀναβλέψεως; Ὁ δὲ τυφλὸς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Ἀντιλέγεται ὑμῶν ἡκαταρρητόρευσις· μάτην ἀυχεῖτε. Οὐκ ἔχετε πρὸς ἀπαίδευτον· ὅπερ ἡ ὄψις ἐζημίωσεν, ἡ ἀκοὴ ἀνεπλήρωσεν. Μωσῆς καὶ Ἥλιος καὶ Ἐλισσαῖος, ἐφ' οἷς ἀναπαύεσθε καὶ ἐναβρύνεσθε ὅτι ἐθαυματούργησαν, οἶδα κάγω, ἀλλ' ὅμως προσευξάμενοι, ἰκετεύσαντες, δακρύσαντες, στενάξαντες, χρόνῳ δεηθέντες, ἔλαβον τοῦ δώρου τὸ χάρισμα· ὁ δὲ παρῶν Ἰησοῦς, ὁ παρ' ὑμῶν μὲν ἀμαρτωλὸς νομιζόμενος, παρ' ἐμοὶ δὲ θεὸς γνωριζόμενος, σύνδρομον ἔχων τῇ θελήσει τὴν δύναμιν βουλήσει μόνον τὸ λεῖπον ἀνεπλήρωσεν. Τί οὖν οἱ φαρισαῖοι πρὸς τὸν τυφλόν; Πολλὴ γὰρ ἡ γενομένη κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἀντίρρησις, ἣν οὐκ ἔχω δυνάμεως ἐν τῷ παρόντι παραθέσθαι διὰ τὴν τοῦ καιροῦ στενοχωρίαν καὶ τὴν τῶν προκειμένων ἐπιθυμίαν. Διὸ χρεώστην ὑμῖν ἐν τῷ παρόντι ἑαυτὸν καθυπογράψας ἐπὶ τὸ προκείμενον βαδιοῦμαι. [Τί οὖν οἱ φαρισαῖοι πρὸς τὸν ποτὲ τυφλόν; Εἰ θεὸν ὀνομάζεις τὸν ὀμματώσαντά σε, πῶς πηλὸν μόνον ἐπέχρισέ σου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀπέστειλέ σε εἰς τὸν Σιλωὰμ νίψασθαι; Ὁ Σιλωὰμ σε οὖν ἐθεράπευσεν, μὴ ὁ ἀποστείλας σε ἐκεῖ ὄν λέγεις θεόν. Ὁ δὲ τυφλὸς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Οὐχ ὁ Σιλωὰμ, ἀλλ' ὁ ἀποστείλας με ἐθεράπευσεν· ὁ γὰρ Σιλωὰμ ὁ 20ἀπεσταλμένος 20 ἐρμηνεύεται. Εἰ δὲ διὰ τὸ ἀποσταλῆναί με ἐν τῷ Σιλωὰμ κάκεῖ νίψασθαι, τῷ Σιλωὰμ οὐχὶ δὲ τῷ ἀποστείλαντι ἐπιγράφετε τὸ θαῦμα, ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ ὑπὸ Ἐλισσαίου γενόμενον θαῦμα, ὅτε τὸν Νεεμὴν τὸν Σύρον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἀπέστειλεν εἰπῶν· Λοῦσαι καὶ καθάρισθητι, τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐπιγράψατε καὶ μὴ Ἐλισσαίῳ τῷ τοῦτο κελεύσαντι. Εἰ δὲ βούλεσθέ φησιν, ὦ Ἰουδαῖοι, ἀκριβέστερον μαθεῖν, οὐ δι' οἰκείαν ἀτονίαν ἀλλὰ διὰ τὴν ὑμετέραν πληροφωρίαν ἀπέστειλέ με ὁ δεσπότης Χριστὸς εἰς τὸν Σιλωὰμ.

Ὡσπερ γὰρ τὸν παράλυτον συσφίγξας ἐκέλευσεν αὐτὸν τὴν κλίνην ἐπ' ὤμοις βαστάζειν, ἵνα τῆς κλίνης θεωρουμένης μὴ δυνηθῇ κλαπῆναι τὸ θαῦμα, οὕτως καὶ ἐνταῦθα πηλὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιχρίσας ἐκέλευσέ με τρέχειν εἰς τὸν Σιλωὰμ, ἵνα πλειόνων μαρτύρων καταδραμόντων μὴ δυνηθῆτε ὑμεῖς συκοφαντῆσαι τὴν ἀλήθειαν. Εὐκαιρον οὖν λοιπὸν ἐπὶ τὸ προκείμενον χωρῆσαι.] Ἦκουες γὰρ ἀρτίως τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου βοῶντος· Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν, καὶ ἐθαύμαζον πάντες οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς οὗτος οἶδε γράμματα μὴ μεμαθηκώς; Ὡ θαῦμα Ἰουδαϊκόν, καταγνώσεως πεπληρωμένον. Πῶς οἶδε γράμματα μὴ μεμαθηκώς φησι γράμματα; Τούτων δέεται ὁ τῶν γραμμάτων ποιητής; Πρὸς διδάσκαλον ἔδει φοιτᾶν τὸν τῆς γλώττης торνευτήν; Παιδείας δεῖται ὁ σοφίαν

ἀποστάζων; Δέλτων χρίζει ὁ πτύχας οὐρανῶν ἀπλώσας; Γραφεῖον ἔδει κρατεῖν τὸν τὰς πλάκας δακτύλω ὑπογράψαντα; Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς; Τὰ μείζονα καταλιπόντες ἐπὶ τὰ ἐλάχιστα παραγίνεσθε· εἰ βούλεσθε ἐρευνᾶν τὰ ἀνεξερεύνητα, εἶπατε πρῶτον πῶς τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλὸν ὠμμάτων. Μὴ γὰρ ἀκόνην ἐγύμνωσεν, ἢ κολλύριον ἔλυσεν, ἢ μήλην ἐπέδειξεν, ἢ σπογγίον ἔβρεξεν, ἢ τὴν κεφαλὴν τοῦ πηροῦ ἐξύρησεν, ἵνα τὸ ρεῦμα προσαναχαιτίσῃ; Μὴ λεπτῇ διαίτῃ τοῦτον ἐρρύθμισεν; Μὴ ἀντίδοτον αὐτῷ δέδωκεν, ἵνα τὴν χολὴν προκαθάρῃ; Μὴ τραχώματος ξέσιν εἰργάσατο; Μὴ νεφελοχυσίαν παρεκέντησεν; Οὐχὶ ξένη καὶ ἐπιβλαβεῖ καὶ ἐναντία περιόδῳ ὅσον τὸ ἐπ' ἀνθρώποις τοῦτον ὠμμάτων πηλὸν γὰρ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχρισεν. Πηλὸς δὲ καὶ τοὺς βλέποντας τυφλοῖ, οὐχὶ δὲ τοὺς μὴ βλέποντας ὀμματοῖ. Ὡσπερ τοίνυν, ὧ Ἰουδαῖοι, τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλὸν ἄνευ τέχνης ἰατρικῆς θεραπείας τῆς θεϊκῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐνεφάνισε τὸ αὐτεξούσιον, οὕτως καὶ ἐνταῦθα ἄνευ μυθολογίας ῥητορικῆς καὶ πλεκτάνης σοφιστικῆς καὶ ματαιοπονίας ποιητικῆς καὶ περιεργίας γραμματικῆς καὶ βαττολογίας ἀστρονομικῆς ἐδίδασκε τοὺς παρόντας, ἵνα καὶ ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ μάθωσιν οἱ παρόντες, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τὸν Ἀδάμ πηλοπλαστήσας, καὶ ὧδε μάθωσιν ἀριδῆλως μετὰ τὴν τῶσαύτην παιδείωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ εἰρηκὼς διὰ τοῦ προφήτου· Ἄνοιξον τὸ στόμα σου καὶ πληρώσω αὐτό. Τί οὖν ὁ κύριος; Ἀποκριθεὶς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἔφη, καθὼς ἀρτίως ἤκουες· Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; Οὐ Μωσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; Καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν κύριον· Οὐ ποιοῦμεν τὸν νόμον; Οὐ διὰ τοῦτο βουλόμεθά σε ἀποκτεῖναι, ὅτι λύεις τὸ σάββατον παραλύτους σφίγγων καὶ τυφλοὺς ὀμματῶν; Καὶ λέγεις οὐ ποιοῦμεν τὸν νόμον; Ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτούς· Τοῦτο οὐκ ἔστι ποιῆσαι τὸν νόμον, ἀλλὰ ὑβρίσαι τὸν νόμον. Εἰ γὰρ ἄνθρωπος φησιν ἐν σαββάτῳ περιτέμνεται, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ, καὶ λογικοῦ τυφλὰς θυρίδας ἀνέωξα; Τί ἀναγκαιότερον ἐν σαββάτῳ, ὧ Ἰουδαῖοι, σάρκας περιτέμνειν ἢ παράλυτον σφίγγειν; ἀκροβυστίαν ἀκρωτηριάσαι ἢ ψυχὴν ἀμαρτιῶν ἀπαλλάξαι; ξίφος ὀξῦναι ἢ τυφλὸν ὀμματῶσαι; δικαστήριον παράνομον συγκροτῆσαι ἢ χάριν οἰκουμενικὴν πληθῦναι; Εἰ ἄνθρωπον περιτέμνετε ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ὡ τῶν παραδόξων πραγμάτων. Θεὸς ἀνθρώποις λέγει περὶ ἑαυτοῦ· Τὴν δικαίαν μοι κρίσιν κρίνατε. Τῆς ἑαυτοῦ θαυματουργίας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ κριτὰς ἐπισπᾶται λέγων πρὸς αὐτούς· Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Μὴ ὡς ἐπὶ Σωσάννης τὸν ἀναίτιον καταδικάσητε· ἐγὼ γὰρ κάκει τὸν Δανιὴλ ἐξήγειρα, ἵνα τοὺς μὲν αἰτίους κολάσῃ, τὴν ἀνεύθυνον δὲ εὐλυτώσῃ. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Μὴ ὡς ἐπὶ τοῦ Ναβουθῆ παρανόμως με λιθοβολήσητε, ἵνα μὴ μισθὸν τῆς παρανομίας ὡς ὁ Ἀχαάβ αἵματολουσίαν πορνικὴν ὑπομείνητε.

Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ἄει γὰρ παρεκρίνατε, καὶ νῦν δικαίως κρίνατε. Οὐχ ὑμᾶς ὀνειδίζων ὁ προφήτης Μιχαίας ἔλεγεν· Ἀκούσατε δὴ ταῦτα, οἱ ἡγούμενοι οἴκου Ἰακώβ καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ, οἱ βδελυσσόμενοι κρίμα καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες; Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε· ὅστ' ἂν γὰρ ἀνθρωπαρέσκων ἀπολούνται. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Τί τὰ χεῖλη πρὸς συκοφαντίαν κινεῖτε; Τί τὴν γλῶσσαν πρὸς δηλατόρευσιν ὀξύνετε; Τί τὸ στόμα κατὰ τοῦ ἀνευθύνου χαλκεύετε; Οὐκ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ περὶ ἀργοῦ λόγου δεῖ ὑμᾶς δίκην εἰσπρα χθῆναι; Τί τὸν διάβολον τέρπετε καὶ

ἑαυτοὺς κατακρίνετε; Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ὅπου ὕμνολογία, ἐκεῖ σαρκοφαγία; Τί ἐβόησε Δαυὶδ λέγων· Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν; Μὴ γὰρ "Τὸ στόμα μου λαλήσει συκοφαντίαν"; Καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. Μὴ γὰρ "διαβολὴν"; Τί τιμιώτερον ἀκούειν παρὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, Στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ "Ὦν τὸ στόμα ἐπλεόνασεν ἀδικίαν"; Τί ἄμεινον ἀκούειν, Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν ἢ Ὦν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει; Τί ἐπωφελέστερον ἀκούειν, Ἀληθινὸν στόμα ἐμπλήσει γέλωτος ἢ Στόμα καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχὴν; Τί τιμιώτερον ὑμᾶς λέγειν πρὸς τὸν κύριον, Τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε ἢ Τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῖν ἐστίν· τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν; Πείσθητε τοίνυν τῷ εἰρηκότι· Φυλάξασθε γογγυσμὸν ἀνωφελῆ καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης, ὅτι φθέγμα λάθριον κενὸν οὐ παρελεύσεται, στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχὴν. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε, ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ Μωϋσέως. Μωϋσῆς γὰρ διὰ περιτομὴν τὸν νόμον ἀκυροῖ, νόμον νόμῳ λύων, ἵνα περιτμηθῇ τὸ βρέφος· ἐγὼ δὲ καὶ τὸν νόμον πληρῶ καὶ τὴν χάριν τιμῶ, οὔτε γὰρ ζήφος τεχνικὸν ὀξύνω οὔτε μισθὸν πραγματευτικὸν ζητῶ. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; Μάτην τaráσσεσθε, οὐδέπω βούλομαι παθεῖν· ὅτε θέλω πάσχω, οὐχ ὅτε ὑμεῖς τοὺς ἡλούς χαλκεύετε. Οἰκονομίαν μετέρχομαι· μὴ γὰρ ἀνάγκην ὑφίσταμαι; Ἐαυτὸν ἐταπείνωσα, οὐδεὶς με ἔκδοτον ἔλαβεν. Ἦκουες δὲ καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τὰ αὐτά μοι συνηγοροῦντος· τί γὰρ προσέθηκε λέγων; Ἐζήτουν αὐτὸν πιάσαι καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

Τί βούλεται λέγειν οὐκ ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ; Ἀντὶ τοῦ οὐδέπω ἦν πληρώσας τὰ δοκοῦντα αὐτῷ. Μὴ γὰρ τις νομιζέτω ἀκούων τοῦ εὐαγγελιστοῦ βοῶντος· ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ, ὅτι ἡ ὥρα αἰτία, καθὼς Ἑλλήνων παῖδες ματαιολογοῦσιν, ὅτι ὠρισταὶ ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ τρόπος τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα καὶ τὸ πῶς δεῖ ἀποθανεῖν, καὶ οὐχ οἷόν τέ ἐστίν ἀποθανεῖν τινα, εἰ μὴ ἔλθῃ τῆς εἰμαρμένης ἢ ἀπόφασις. Ἄπαγε τῆς ἀτοπίας. Γραῶδης ἢ τοιαύτη διήγησις καὶ σφόδρα ληρώδης καὶ τῆς ἀληθείας ἀντίδικος. Εἰ γὰρ ὠρισταὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ὁ τρόπος τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα καὶ τὸ πῶς δεῖ ἀποθανεῖν, καὶ οὐχ οἷόν τέ ἐστὶ διαφυγεῖν, διὰ τί ἀρρωστοῦντες ἰατρικὴν βοήθειαν ἐπισπώμεθα, ἵνα θάττον τὸ λυποῦν ἐπικόψωμεν; διὰ τί δὲ καὶ πλέοντες λιμένας ἐπιζητοῦμεν καὶ ἄστρον παραφυλαττόμεθα; διὰ τί δὲ καὶ ὁδοιποροῦντες τοὺς ληστρικοὺς τόπους ἐκκλίνομεν; διὰ τί δὲ καὶ πολεμεῖν πρὸς ἐχθροὺς παρασκευαζόμεθα καὶ θυρεοὺς συμπλέκομεν καὶ βέλη ὀξύνομεν καὶ τειχομαχίας ἐγειρόμεν, εἰ ὠρισταὶ ἐκάστῳ καὶ οὐχ οἷόν τέ ἐστὶ διαφυγεῖν τινα; Ἄλλως δέ, διὰ τί τὸν Κάϊν βδελυττόμεθα, εἰ ὠριστο τῷ Ἄβελ τοιουτότροπος θάνατος; Διὰ τί δὲ καὶ τοὺς φονεῖς φονεύομεν, εἰ κεχρεώστητο ἐκείνους οὕτως ἀποθανεῖν; Διὰ τί δὲ καὶ προσευχόμεθα πολυετίαν ἐτῶν δέξασθαι καὶ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς πειρασμόν; Οὐχ ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ὁ δεσπότης Χριστὸς ὁ εἰρηκῶς περὶ τοῦ πιστοῦ· Μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτὸν καὶ δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου, καὶ πάλιν· Ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ δοξάσεις με; Ἦ γὰρ οὐκ ἴσμεν σαφῶς ἐκ τῶν ἀρτίως ἡμῖν ὑπαναγνωσθέντων ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἀποστόλων, ὅτι ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων Πέτρος ἐν θλίψει τὸν κύριον ἐπικαλεσάμενος ἐν τῇ φυλακῇ τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας τετύχηκεν; Μόνον γὰρ ἐν θλίψει ἐβόησεν ὁ μακάριος Πέτρος, εὐθέως ὁ κύριος ὑπόθεν ἄγγελον πέμψας, ὁ μεγάλης βουλῆς τῆς τοῦ πατρὸς ἄγγελος, τοῦ Πέτρου τὴν φυλακὴν ἐφώτισεν, ὡς καὶ τῶν τριῶν παίδων τὴν κάμινον ἐδρόσισεν. Εἷς γὰρ καὶ ὁ αὐτὸς κύριος, ὁ κάκεϊ τοὺς ἄνθρακας ῥόδα δεῖξας καὶ ὧδε τὰ δεσμὰ διαρρήξας· ὁ κάκεϊ τὴν εἰκόνα

συντρίψας καὶ ὧδε τὴν ἀσέβειαν ἀφανίσας· ὁ κάκεϊ τὸν Ναβουχοδονόσορ αἰσχύνας καὶ ὧδε τὸν Ἡρώδη πατάξας· ὁ κάκεϊ τοὺς Βαβυλωνίους συγκαύσας καὶ ὧδε τοὺς Ἰουδαίους αἰχμαλωτίσας. Τίς δὲ καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀναγνώσματος; Ἀναγκαῖον τὰ μὲν παραθέσθαι, τὰ δὲ ἐν ἑτέρῳ καιρῷ ταμιεύσασθαι. Ἦκουες γὰρ ἀρτίως τοῦ συγγραφέως Λουκᾶ λέγοντος· Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινες τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα. Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ.

Ὅντως ἐορτάζομεν σήμερον, ὅτι οὐ μόνον δεσποτικούς ἀλλὰ καὶ μαρτυρικούς ἀγῶνας θεωροῦμεν· Ἰάκωβος σφάζεται καὶ Ἰωάννης ἀγάλλεται, Πέτρος φυλακίζεται καὶ ἡ ἐκκλησία προσεύχεται, τὰ δεσμὰ διαρρήσεται καὶ ὁ διάβολος περισχίζεται, τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων πεπλήρωται καὶ ὁ ζητούμενος οὐχ εὐρίσκεται, Ἡρώδης τοὺς φύλακας κατακρίνει καὶ Πέτρος τὸ θαῦμα καταγγέλλει, ἡ σιδηρᾶ πύλη ἠνοίγεται καὶ ἡ Ἰουδαϊκὴ καρδιά οὐ κατηνοίγεται. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας. Ποῖον καιρὸν; Καθ' ὃν τὸ βασιλικὸν τοῦ σωτήρος ὄνομα χωλοῖς δρόμον ἔχαριζέτο, σιμικινθίοις νόσους ἐφυγάδευσεν, σκιαῖς πυρετοὺς ἀπεσπόγγιζεν, μαρτυρικούς στεφάνους συνέπλεκεν, Ἰάκωβον στεφάνῳ μαρτυρικῶ κατεκόσμησεν, Ἰωάννην θεολόγον ἐδείκνυεν, Πέτρον παλαιστὴν γενναῖον ἐφύλαττεν. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας. Ποῖον καιρὸν; Ὅτε ξόανα τῆς βάσεως ἔπιπτον καὶ εἴδωλα χλευάζειν οὐκ ἴσχυον, ὅτε βωμοὶ ἀνεσκάπτοντο καὶ ἱερεῖς ἐκόπτοντο, ὅτε ἐγγαστρίμυθοι ἐφιμοῦντο καὶ περιάπτων μαγγανεῖαι ἐρρίπτοντο. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας. Ποῖον καιρὸν; Καθ' ὃν ἡ συναγωγὴ διελύετο καὶ ἡ ἐκκλησία συνεσφίγγετο, καθ' ὃν οἱ νομικοὶ ἠπόρουσαν καὶ οἱ ἀπόστολοι ἠπόρουσαν, καθ' ὃν ἡ περιτομὴ τῆς σαρκὸς ἐμειοῦτο καὶ ἡ σφραγὶς τῆς καρδίας ἐπληθύνετο, καθ' ὃν τὰ ἄζυμα ἐφθίνει καὶ ὁ ἐπουράνιος ἄρτος ἦνθει, καθ' ὃν ἡ ἐπτάμυξος λυχνία ἐσβέννυτο καὶ ὁ δωδεκάκτινος σταυρὸς ἀνήπτετο. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινες τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ὡς βασιλέως φρόνησις, μᾶλλον δὲ τυράννου ἐπιχειρήσις. Ποῖος γὰρ βασιλεὺς, ὁ μὴ ὢν ἐν τῇ χειρὶ τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ βουλῇ τοῦ διαβόλου; Πέτρον σπεύδεις φονοκτονῆσαι, ὧς Ἡρώδης; Διὰ τί; Μὴ γὰρ ἀνταρσίαν ἐμελέτησεν; Μὴ γὰρ διάδημα κατεσκεύασεν; Μὴ γὰρ πορφύραν ἐκτήσατο; Μὴ γὰρ θησαυροὺς χρημάτων ἐπλήθυνεν; Μὴ γὰρ ὀπλίτας ἐμισθώσατο; Μὴ γὰρ πόλεις ἰσχυρὰς ἤγειρεν; Γυμνὸς καὶ ἄπορος ὑπάρχει ὁ Πέτρος ἐν τοῖς σωματικοῖς, κατέλιπε καὶ τὰ πατρῶα δίκτυα καὶ τὴν ἀλιευτικὴν σκάφην καὶ τῆς τῶν ἰχθύων ἄγρας κατεφρόνησεν. Ἐπείσθη τῷ δι' ἡμᾶς πτωχεύσαντι Χριστῷ λέγοντι· Μὴ κτήσησθε χαλκὸν ἢ πῆραν ἢ βαλλάντιον μηδὲ διπλοῦν χιτῶνα. Ὡς Ἡρώδης, τί τοὺς βαρβάρους καταλιπὼν τοῖς ἀποστόλοις πολεμεῖς; Τί τειχομαχίας ἀργῶν τὴν ἐκκλησίαν διορύττεις; Τί τὰς χεῖρας ἐκτείνεις, οὐχ ἵνα τυράννου τὴν κώμην κατάσχῃς, ἀλλ' ἵνα θυσιαστήριον τοῦ βασιλέως Χριστοῦ στρέψῃς; Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινες τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ὡς χεῖρες Ἡρώδου εἰς προσευχὴν μὴ ἐκτεινόμεναι, ἀλλ' εἰς δικαιοκτονίαν ὀπλιζόμεναι. Αὗται γὰρ αἱ χεῖρες, ὡς ἴστε, κατὰ τοῦ στόλου τῆς ἐκκλησίας ὀπλίσθησαν. Ταύτας τὰς χεῖρας θεωρήσας ὁ Πέτρος ἐβόα καὶ προσηύχετο ἐν τῇ φυλακῇ τὰ τοῦ Δαυὶδ ῥήματα λέγων· Μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. Εἰ μὴ γὰρ μισθὸν ὁ Ἡρώδης

παρὰ Ἰουδαίων ἐλάμβανεν, οὐκ ἂν τὸ φάσανον τῆς παρανομίας ὤξυνεν, Ἰάκωβον ἀνεῖλε μαχαίρα, Πέτρον δυσὶν ἀλύσει συνέδησε βουλόμενος αὐτὸν μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν τῷ λαῷ. Ὡ πάσχα Ἰουδαϊκόν, ἀεὶ μεταξὺ αἱμάτων ἀθῶων μιγνύμενον. Τὸν δεσπότην Χριστὸν πρὸ τοῦ πάσχα ἐσταύρωσαν, τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Πέτρον μετὰ τὸ πάσχα ἀνελεῖν ἐβούλοντο. Ὡ πάσχα ἄναγον, ὧ συναγωγὴ αἱματοποσίας φίλη. Καλῶς ὁ Σολομῶν ἐκ πολλῶν τῶν χρόνων τὴν τῶν Ἰουδαίων συναγωγὴν βδέλλαν προσηγόρευσεν. Διὰ τί; Ὡς ἀλλοτρίων αἱμάτων ἐλκύστριαν.

Βουλόμενος αὐτὸν μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν τῷ λαῷ. Διὰ τί δὲ μὴ ἐν τῷ πάσχα; Τιμῶσι δῆθεν τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα. Ὡ τιμὴ ὕβρεως πεπληρωμένη. Εἰ οὐκ ἐξὸν ἐν τῷ πάσχα φονεῦσαι, μηδὲ δῆσητε ἐν τῷ πάσχα. Τὴν ἑορτὴν δοκεῖτε τιμᾶν τὸν φόνον θησαυρίζοντες; Τὸ θῦμα κατέχετε καὶ θύειν οὐ νομίζετε; Ὡ εὐλάβεια κατακρίσεως πεπληρωμένη, μᾶλλον δὲ ὧ παρανομία ἄχρι τῆς δεῦρο παρὰ τινων φυλαττομένη, ἐκεῖθεν ἀρχὴν λαβοῦσα καὶ τέλος εὔρειν μὴ ἐπιζητοῦσα. Ἥ γὰρ οὐκ ἴσμεν ὅτι πολλάκις τινὲς τῶν ἐν δυναστείᾳ ἐξεταζομένων ἀνεύθυνόν τινα ἐν φυλακῇ δημοσίᾳ κατακλείσαντες, μόνον ἐπιστῆ τὸ τίμιον πάσχα, εὐθέως δῆθεν τῆς δημοσίας φυλακῆς ἀπαλλάττουσιν, ἐτέραν φυλακὴν χαλεπωτέραν ἐπινοοῦντες ἢ παρ' ἑαυτοῖς φυλάττοντες καὶ λιμῷ ἄγχοντες ἢ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐκβιβαστοῦ συγκλείοντες τοῦ ἀκόρεστα κεχηνότος, μὴ συνορῶντες ὅτι τοῦτο οὐκ ἔστι τὴν ἑορτὴν τιμῆσαι, ἀλλὰ τὸν δεσπότην Χριστὸν ὕβρισαι. Θέλεις ἑορτάσαι, τῆς συκοφαντίας ἐλευθέρωσον τὸν σύνδουλόν σου· τότε γάρ τις κυρίως ἑορτάζει, οὐχ ὅτε σηρικὴν στολὴν ἐγκαινίζει, ἀλλ' ὅτε τεθλιμμένην ψυχὴν ἐλευθερώσει. Τῷ δὲ θεῷ χάρις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.